

บทที่ 4

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความพึงพอใจในชีวิตสมรสของคู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพคล้ายคลึงกัน และ คู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพแตกต่างกัน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถอธิบายผลการวิจัยตามสมมติฐานการวิจัยที่เสนอไว้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 คู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพในองค์ประกอบต่อไปนี้สูงทั้งสองคน จะมีความพึงพอใจในชีวิตสมรสมากกว่าคู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพคนหนึ่งสูงและคนหนึ่งต่ำ หรือ คู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพต่ำทั้งสองคน ในแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพ ดังนี้

- ขอบออกสังคม (Outgoing)
- สดใสนุ่มนวล (intelligent)
- มั่นคงทางอารมณ์ (Emotionally stable)
- ทำตามความสนباຍ (Happy-go-lucky)
- มีจริยोตัปปะ (Conscientious)
- ชอบทดลอง (Experimenting)
- พึ่งตัวเอง (Self-sufficient)
- ควบคุมตนเองได้ (Controlled)
- กล้าเสี่ยงภัย (Venturesome)

คุณลักษณะบุคลิกภาพ อุปางกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานบางส่วนและไม่สนับสนุนสมมติฐานบางส่วน ดังต่อไปนี้

ผลการวิจัยที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 1 คือ คู่สมรสที่มีคะแนนบุคลิกภาพในองค์ประกอบต่อไปนี้สูงทั้งสองคน จะมีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มอื่น

1. ขอบออกสังคม (Outgoing)

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบดัชนีความพึงพอใจในชีวิตสมรสระหว่างคุณสมรส สามี และภรรยา
ในองค์ประกอบบุคลิกภาพ A ขอบออกสังคม

องค์ประกอบบุคลิกภาพ	กลุ่มที่มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ		
	สามี	ภรรยา	ทั้งสามีและภรรยา
A: ขอบสังคม (OUTGOING)	สูง - สูง	สูง - ต่ำ	สูง - สูง

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบค่าตัวแปรสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในชีวิตสมรสของ
คุณสมรส สามี และ ภรรยา กับ คะแนนองค์ประกอบบุคลิกภาพ ใน
องค์ประกอบบุคลิกภาพ A ขอบออกสังคม

ความพึงพอใจของ	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน
	บุคลิกภาพ	บุคลิกภาพ	บุคลิกภาพ	บุคลิกภาพ
ของสามี	ของภรรยา	ของสามี+ภรรยา	ของ สามี-ภรรยา	
สามี	.08	.10	.12	.01
ภรรยา	-.01	.33**	.17	-.19*
ทั้งสามีและภรรยา	.06	.29**	.20*	-.11

จากตารางเปรียบเทียบข้างต้นทั้งสองตารางซึ่งพิจารณาในองค์ประกอบบุคลิกภาพ A
ขอบออกสังคม จะเห็นได้ว่า คุณสมรสที่มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มอื่น คือ
คุณสมรสที่ทั้งสามีและภรรยาขอบออกสังคมทั้งสองคน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 สามารถ
อธิบายได้ด้วยทฤษฎีเสริมแรง การที่คุณสมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพขอบออกสังคมทั้งสามี
และภรรยา สามารถให้แรงเสริมที่ตอบสนองความต้องการซึ่งกันและกันได้มากกว่า เมื่อ
เวลาที่สามีต้องการไปงานสังคม ภรรยา ก็ไปด้วย เมื่อเวลาแสดงความเห็นพูดคุยกัน ก็รู้เรื่อง
จึงทำให้มีความสุข ความพึงพอใจในการดำเนินชีวิตสมรส มากกว่า ที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งต้อง^ท
ทนอยู่ในสภาพที่ตนเองไม่ชอบ

ส่วนเมื่อพิจารณาถึงความพึงพอใจในชีวิตสมรสของสามี จะเห็นได้ว่าไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับลักษณะบุคลิกภาพชอบออกสังคมเลย คือ ไม่ว่าสามีจะชอบออกสังคม หรือไม่ก็ไม่ได้มีผลทำให้สามีมีความพึงพอใจในชีวิตสมรสมากขึ้นหรือน้อยลง แต่ถ้าเมื่อพิจารณาความพึงพอใจในชีวิตสมรสของภรรยา จะเห็นได้ว่ามีความสัมพันธ์กับลักษณะบุคลิกภาพชอบออกสังคม ภรรยาจะมีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูง ถ้าภรรยาเป็นผู้ชอบออกสังคม แต่ถ้าสามีเป็นผู้ชอบออกสังคม ส่วนภรรยาไม่ชอบออกสังคมจะทำให้ภรรยามีความพึงพอใจในชีวิตสมรสต่ำ

2. มีหิริอตตปปะ (Conscientious)

ตารางที่ 18 เปรียบเทียบดัชนีความพึงพอใจในชีวิตสมรสระหว่างคู่สมรส สามี และภรรยา ในองค์ประกอบบุคลิกภาพ G มีหิริอตตปปะ

องค์ประกอบบุคลิกภาพ	กลุ่มที่มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ		
	สามี	ภรรยา	ทั้งสามีและภรรยา
G:มีหิริอตตปปะ (CONSCIENTIOUS)	สูง - สูง	สูง - สูง	สูง - สูง

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในชีวิตสมรสของคู่สมรส สามี และ ภรรยา กับคะแนนองค์ประกอบบุคลิกภาพ ในองค์ประกอบ G มีหิริอตตปปะ

ความพึงพอใจของ	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน
	บุคลิกภาพ ของสามี	บุคลิกภาพ ของภรรยา	บุคลิกภาพ ของสามี+ภรรยา	บุคลิกภาพ ของ สามี-ภรรยา
สามี	.34**	.24*	.37**	.06
ภรรยา	.00	.29**	-.19*	-.23*
ทั้งสามีและภรรยา	.23*	.33**	.37**	-.09

จากตารางเปรียบเทียบข้างต้นทั้งสองตารางซึ่งพิจารณาในองค์ประกอบบุคลิกภาพ G มีหรือตัวปะ จะเห็นได้ว่า คุณสมรถที่มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มอื่น คือ คุณสมรถ ที่หันสามีและภรรยา มีหรือตัวปะทั้งสองคน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 สามารถอธิบาย ได้ด้วยทฤษฎีความสมดุลทางปัญญา คือ บุคคลที่มีความชอบพอกัน มีความพึงพอใจใน ชีวิตสมรสสูง จะเกิดจากความคล้ายกันทางด้านความรู้สึกนึกคิด ทางด้านบุคลิกภาพ เพราะจะต้องชอบพอสิ่งต่าง ๆ เหมือนกัน ดังนั้น สามีและภรรยาที่มีหรือตัวปะทั้งสองคน มี ความคล้ายกันทางด้านความรู้สึกนึกคิด ชอบพอในสิ่งเดียวกัน มีมโนธรรม มีคุณธรรมในใจ มีความตั้งใจหากเพียรพยายาม มีความรับผิดชอบดี มีอุณหภูมิทางอารมณ์ เมื่อนั้น กัน จึงทำให้เกิดสภาพการณ์ที่สมดุลขึ้น ความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูง

นอกจากนี้สามารถอธิบายตามทฤษฎีเดริมแรง การที่คุณสมรถที่มีลักษณะบุคลิกภาพ มีหรือตัวปะทั้งสามีและภรรยา สามารถให้แรงเติมที่ตอบสนองความต้องการซึ่งกันและกัน ได้มากกว่า จึงทำให้มีความสุข ความพึงพอใจในการดำเนินชีวิตสมรส ส่วนเมื่อพิจารณา ถึงความพึงพอใจในชีวิตสมรสของสามี จะเห็นได้ว่า สามีจะมีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูง ถ้าตนเองและภรรยา เป็นผู้ที่มีลักษณะบุคลิกภาพมีหรือตัวปะ มีคุณธรรม แต่ถ้าเมื่อ พิจารณาความพึงพอใจในชีวิตสมรสของภรรยา จะเห็นได้ว่าไม่ว่าสามีจะมีลักษณะ บุคลิกภาพมีหรือตัวปะหรือไม่ ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในชีวิตสมรสของภรรยา เลย ส่วนคุณสมรถจะมีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มอื่น เมื่อทั้งสองคนมี บุคลิกภาพมีหรือตัวปะทั้งคู่

ศูนย์วิทยทรัพยากร 3. ขอบทดลอง (Experimenting)

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบด้านความพึงพอใจในชีวิตสมรสระหว่างคุณสมรถ สามี และภรรยา ในองค์ประกอบ Q1 ขอบทดลอง

องค์ประกอบบุคลิกภาพ	กลุ่มที่มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ		
	สามี	ภรรยา	หันสามีและภรรยา
Q1: ขอบทดลอง (EXPERIMENTING)	-	-	สูง - สูง

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในชีวิตสมรสของคู่สมรส สามี และภรรยา กับคะแนนองค์ประกอบบุคลิกภาพ ในองค์ประกอบ Q1 ขอบเขตลอง

ความพึงพอใจของ	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน
	บุคลิกภาพ ของสามี	บุคลิกภาพ ของภรรยา	บุคลิกภาพ ของสามี+ภรรยา	บุคลิกภาพ ของ สามี-ภรรยา
สามี	.19*	-.03	.11	.17
ภรรยา	-.01	.24**	.14	-.19*
ทั้งสามีและภรรยา	.10	.15	.16	-.03

จากตารางเปรียบเทียบข้างต้นทั้งสองตารางซึ่งพิจารณาในองค์ประกอบบุคลิกภาพ Q1 ขอบเขตลอง จะเห็นได้ว่า คู่สมรสที่มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มอื่น คือ คู่สมรสที่ทั้งสามีและภรรยาขอบเขตลองทั้งสองคน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ 1 สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีเสริมแรง การที่คู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพขอบเขตลองทั้งสามีและภรรยา สามารถให้แรงเสริมที่ตอบสนองความต้องการซึ่งกันและกันได้มากกว่า เมื่อเวลาที่สามีขอบเขตใจพากษ์ใจภรรยา ก็สามารถตอบโต้ได้ พูดคุยกันดูเชื่อง เมื่อเวลาแสดงความเห็น จึงทำให้มีความสุข ความพึงพอใจในการดำเนินชีวิตสมรส มากกว่า ที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งพูดและอึกฝ่ายไม่สามารถโต้ตอบอะไรได้ บางครั้งจะเป็นการหัน จนทำให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่มีความสุข

ส่วนเมื่อพิจารณาถึงความพึงพอใจในชีวิตสมรสของสามี และ ความพึงพอใจในชีวิตสมรสของภรรยา จะเห็นได้ว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับลักษณะบุคลิกภาพของตนเอง คือ ถ้าตนเองเป็นคนขอบเขตลอง ก็จะทำให้ตนเองมีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูง โดยไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับลักษณะบุคลิกภาพของบุคคลอื่น แต่เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของความพึงพอใจในชีวิตสมรสของคู่สมรส พบร่วม ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับลักษณะบุคลิกภาพในองค์ประกอบนี้เลย

4. กล้าเสี่ยงภัย (Venturesome)

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบดัชนีความพึงพอใจในชีวิตสมรสระหว่างคู่สมรส สามี และภรรยา ในองค์ประกอบนบุคลิกภาพ H กล้าเสี่ยงภัย

องค์ประกอบนบุคลิกภาพ	กลุ่มที่มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ		
	สามี	ภรรยา	หัวสามีและภรรยา
H: กล้าเสี่ยงภัย (VENTURESOME)	สูง - สูง	สูง - สูง	สูง - สูง

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในชีวิตสมรสของคู่สมรส สามี และ ภรรยา กับคะแนนองค์ประกอบนบุคลิกภาพ ในองค์ประกอบนบุคลิกภาพ H กล้าเสี่ยงภัย

ความพึงพอใจของ	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน
	บุคลิกภาพ ของสามี	บุคลิกภาพ ของภรรยา	บุคลิกภาพ ของสามี+ภรรยา	ของ สามี-ภรรยา
สามี	.44**	-.03	.30**	.35**
ภรรยา	.13	.27**	-.32**	-.09
หัวสามีและภรรยา	.36**	.15	.37**	.18

จากการเปรียบเทียบข้างต้นหัวส่วนของตารางชี้พิจารณาในองค์ประกอบนบุคลิกภาพ H กล้าเสี่ยงภัย จะเห็นได้ว่า คู่สมรสที่มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มอื่น คือ คู่สมรสที่สามีและภรรยามีลักษณะบุคลิกภาพกล้าเสี่ยงภัยหัวส่วนคน ซึ่งแสดงถึง สมมติฐานที่ 1 สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีเสริมแรง การที่คู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพ กล้าเสี่ยงภัย เป็นผู้ที่มีลักษณะกล้าแสดงออกทางสังคม ร่าเริง มีความจริงใจ และเป็นมิตร กับผู้อื่นลักษณะบุคลิกภาพนี้ สามารถให้แรงเสริมที่ตอบสนองความต้องการซึ่งกันและกันได้มากกว่า จึงมีความสุข ความพึงพอใจในชีวิตสมรสมากกว่าคู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพ กล้าเสี่ยงภัยต่ำทั้งคู่ หรือ คู่สมรสที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งกล้าเสี่ยงภัย อีกฝ่ายหนึ่งขาดหาย

เมื่อพิจารณาถึงความพึงพอใจในชีวิตสมรสของสามี พบว่า สามีจะมีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูง เมื่อสามีมีลักษณะบุคลิกภาพกล้าเดียงกัย และสามีและภรรยา มีลักษณะบุคลิกภาพกล้าเดียงกัยทั้งสองคน สรุนความพึงพอใจในชีวิตสมรสของภรรยาจะสูง เมื่อภรรยา มีลักษณะบุคลิกภาพกล้าเดียงกัย แต่ภรรยาจะมีความพึงพอใจในชีวิตสมรสต่ำกว่าสามีและภรรยา มีลักษณะบุคลิกภาพกล้าเดียงกัยทั้งสองคน สรุนความพึงพอใจในชีวิตสมรสของทั้งสามีและภรรยา พบว่า เมื่อสามีมีลักษณะบุคลิกภาพกล้าเดียงกัยสูง จะทำให้ทั้งสามีและภรรยา มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูง

ด้านผลการวิจัยที่ไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 1 คือ คุณสมรถที่มีคะแนนบุคลิกภาพในองค์ประกอบต่อไปนี้สูงทั้งสองคน

1. สติปัญญา (Intelligence)

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบดัชนีความพึงพอใจในชีวิตสมรสระหว่างคุณสมรส สามี และภรรยา ในองค์ประกอบ B สติปัญญา

องค์ประกอบบุคลิกภาพ	กคุมที่มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากคุมอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ		
	สามี	ภรรยา	ทั้งสามีและภรรยา
B:สติปัญญา (INTELLIGENCE)	ต่ำ - ต่ำ	-	ต่ำ - ต่ำ

ตารางที่ 25 เปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในชีวิตสมรสของคุณสมรส สามี และ ภรรยา กับคะแนนองค์ประกอบบุคลิกภาพ ในองค์ประกอบ B สติปัญญา

ความพึงพอใจของ	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน
	บุคลิกภาพ ของสามี	บุคลิกภาพ ของภรรยา	บุคลิกภาพ ของสามี+ภรรยา	บุคลิกภาพ ของ สามี-ภรรยา
สามี	.28**	-.05	.17	.26**
ภรรยา	-.07	-.06	-.09	-.01
ทั้งสามีและภรรยา	.12	-.10	.02	.16

จากตารางเปรียบเทียบข้างต้นทั้งสองตารางซึ่งพิจารณาในองค์ประกอบบุคลิกภาพ B สถิติปัญญา จะเห็นได้ว่า คู่สมรสที่มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มอื่น คือ คู่สมรสที่ทั้งสามีและภรรยา มีสถิติปัญญาต่ำทั้งสองคน ซึ่งไม่สอดคล้องสมมติฐานที่ 1 สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีความสมดุลทางปัญญา เช่นกัน คือ บุคคลที่มีความชอบพอกัน มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูง จะเกิดจากความคล้ายกันทางด้านความรู้สึกนิยมคิด ทางด้านบุคลิกภาพ เพราะจะต้องชอบพอถึงต่าง ๆ เมื่อนgan ดังนั้น สามีและภรรยาที่มีสถิติปัญญาต่ำทั้งสองคน มีความคล้ายกันทางด้านความรู้สึกนิยมคิด ชอบพอในสิ่งเดียวกัน ไม่เรื่องมาก เวลาพูดคุยกัน ไม่ถือเชือเดียงเกียรติยศมาก จึงทำให้เกิดสภาพการณ์ที่สมดุลขึ้น ความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูง

นอกจากนั้นยังสามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีเสริมแรง การที่คู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพสถิติปัญญาต่ำทั้งสามีและภรรยา สามารถให้แรงเสริมที่ตอบสนองความต้องการซึ่งกันและกันได้มากกว่า เมื่อเวลาที่พูดคุยกันก็รู้เรื่อง เมื่อเวลาแสดงความคิดเห็น ก็เข้าใจกันได้ง่าย จึงทำให้มีความสุข ความพึงพอใจในการดำเนินชีวิตสมรส มากกว่า ที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งสถิติปัญญาสูง แต่ถ้าฝ่ายหนึ่งสถิติปัญญาต่ำ เมื่อเวลาพูดคุยปรึกษาทีมักจะไม่ค่อยรู้เรื่อง บางครั้งเกิดการตีกันอย่างรุนแรง หรือ คู่สมรสที่มีสถิติปัญญาสูงทั้งสองคน บางครั้งต่างฝ่ายต่างก็ไม่ยอมซึ่งกันและกัน บางครั้งคิดว่าเหตุผลของตนเองถูกเสมอ จึงทำให้เกิดความพึงพอใจในชีวิตสมรสได้อย่างมาก

ส่วนเมื่อพิจารณาถึงความพึงพอใจในชีวิตสมรสของสามี มีส่วนเกี่ยวข้องกับลักษณะบุคลิกภาพทางด้านสถิติปัญญาของตนเอง คือ สามีจะมีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูง ถ้าตนเองเป็นผู้ที่มีสถิติปัญญาสูงกว่าภรรยา แต่ความพึงพอใจในชีวิตสมรสของภรรยา ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับลักษณะบุคลิกภาพของทั้งตนเองและสามีเลย นอกจากนี้เมื่อพิจารณาทั้งคู่สมรส พบร่วม ลักษณะบุคลิกภาพด้านสถิติปัญญาไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในชีวิตสมรสของทั้งคู่เลย

2. มั่นคงทางอารมณ์ (Emotionally Stable)

ตารางที่ 26 เปรียบเทียบดัชนีความพึงพอใจในชีวิตสมรสระหว่างคู่สมรส สามี และภรรยา ในองค์ประกอบ C มั่นคงทางอารมณ์

องค์ประกอบบุคลิกภาพ	กลุ่มที่มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ			
	สามี	ภรรยา	ทั้งสามีและภรรยา	
C:มั่นคงทางอารมณ์ (EMOTIONALLY STABLE)				

ตารางที่ 27 เปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์สนับสนุนระหว่างความพึงพอใจในชีวิตสมรสของคู่สมรส สามี และ ภรรยา กับคะแนนองค์ประกอบบุคลิกภาพในองค์ประกอบ C มั่นคงทางอารมณ์

ความพึงพอใจของ	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน
	บุคลิกภาพ ของสามี	บุคลิกภาพ ของภรรยา	บุคลิกภาพ ของสามี+ภรรยา	ของ สามี-ภรรยา
สามี	.09	-.01	.06	.07
ภรรยา	.20*	-.07	.11	.19*
ทั้งสามีและภรรยา	.19*	-.06	.10	.18

จากการเปรียบเทียบข้างต้นทั้งสองตารางซึ่งพิจารณาในองค์ประกอบบุคลิกภาพ C มั่นคงทางอารมณ์ จะเห็นได้ว่า คู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพในด้านนี้สูงทั้งสองคน ต่ำทั้งสองคน และ อีกคนหนึ่งสูง อีกคนหนึ่งต่ำ มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสไม่แตกต่างกัน ดังนั้นไม่ว่าคู่สมรสจะมีลักษณะบุคลิกภาพแบบใด ก็ทำให้มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสใกล้เคียงกัน อาจอธิบายได้ด้วยทฤษฎีเสริมแรง การที่คู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพมั่นคงทางอารมณ์สูง หรือ ต่ำ แบบใดที่สามารถให้แรงเสริมที่ตอบสนองความต้องการซึ่งกันและกันได้มากกว่า ก็จะสามารถทำให้เกิดความพึงพอใจในชีวิตสมรสได้แตกต่างกัน

นอกจากนั้น เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในชีวิตสมรสของสามี พ부ฯ ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับลักษณะบุคลิกภาพของทั้งตนเอง และภรรยา ในด้านนี้เลย ส่วนความพึงพอใจในชีวิตสมรสของภรรยา จะเห็นได้ว่า มีส่วนเกี่ยวข้องกับลักษณะบุคลิกภาพของสามี คือ ถ้าสามีมีความมั่นคงทางอารมณ์สูง จะทำให้ภรรยามีความพึงพอใจในชีวิตสมรสได้สูง ในลักษณะเดียวกันเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของความพึงพอใจในชีวิตสมรสของคู่สมรส พ부ฯ ถ้าสามีมีความมั่นคงทางอารมณ์สูงก็จะทำให้คู่สมรมีความสุข ความพึงพอใจในชีวิตสมรมาก เช่นเดียวกัน

3. ทำตนตามสบายน (Happy-go-lucky)

ตารางที่ 28 เปรียบเทียบดัชนีความพึงพอใจในชีวิตสมรสระหว่างคู่สมรส สามี และภรรยา ในองค์ประกอบ F ทำตนตามสบาย

องค์ประกอบบุคลิกภาพ	กลุ่มที่มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ		
	สามี	ภรรยา	ทั้งสามีและภรรยา
F:ทำตนตามสบาย (HAPPY-GO-LUCKY)	ต่ำ - ต่ำ	ต่ำ - ต่ำ	ต่ำ - ต่ำ

ตารางที่ 29 เปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในชีวิตสมรสของคู่สมรส สามี และภรรยา กับคะแนนองค์ประกอบบุคลิกภาพ ในองค์ประกอบ F ทำตนตามสบาย

ความพึงพอใจของ	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน
	บุคลิกภาพ ของสามี	บุคลิกภาพ ของภรรยา	บุคลิกภาพ ของสามี+ภรรยา	บุคลิกภาพ ของ สามี-ภรรยา
สามี	.23*	-.15	.06	.25**
ภรรยา	-.05	-.05	-.07	.00
ทั้งสามีและภรรยา	.14	-.11	.02	.17

จากการเปรียบเทียบข้างต้นทั้งสองตารางซึ่งพิจารณาในองค์ประกอบบุคลิกภาพ F ทำตนตามสบายน จะเห็นได้ว่า คุณสมรถที่มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มอื่น คือ คุณสมรถที่หันสามีและภรรยาไม่ลักษณะทำตนตามสบายนั่นต่างของคน กล่าวคือ หันสามีและภรรยาเป็นผู้ที่มีความสุขุมมีสติและจริงจัง มีความรอบคอบ ระมัดระวัง เคร่งครัด และ มีค่านิยมที่ยึดมั่นในให้หันของคน ซึ่งไม่สอดคล้องสมมติฐานที่ 1 สามารถอธิบายได้ด้วย ทฤษฎีเสริมแรง ดังนี้ จากการที่คุณสมรถที่มีลักษณะบุคลิกภาพสุขุมมีสติและจริงจัง หันสามีและภรรยา สามารถให้แรงเสริมที่ตอบสนองความต้องการซึ่งกันและกันได้มากกว่า เมื่อเวลาที่สามีเข้าใจเข้าใจ ภรรยา ก็เข้าใจเข้าใจเป็นระเบียบด้วย สามารถให้แรงเสริมต่อกันได้ดี เมื่อเวลาอยู่ร่วมกัน จึงมีความสุข ความพึงพอใจในการดำเนินชีวิตสมรส หากกว่า ที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเข้าใจเข้าใจ แต่อีกฝ่ายทำตนตามสบายน

ส่วนเมื่อพิจารณาถึงความพึงพอใจในชีวิตสมรสของสามี พบร้า สามีจะมีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูง ถ้าตนเองเป็นผู้ที่มีลักษณะบุคลิกภาพทำตนตามสบายนั่น แล้วสามีจะมีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูง ถ้าสามีมีลักษณะบุคลิกภาพทำตนตามสบายนั่น แต่ภรร yan มีลักษณะบุคลิกภาพทำตนตามสบายนั่น ล้วนความพึงพอใจในชีวิตสมรสของภรรยาไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับลักษณะบุคลิกภาพในด้านนี้แต่อย่างใด

4. พึงตนเอง (Self-sufficiency)

ตารางที่ 30 เปรียบเทียบด้านความพึงพอใจในชีวิตสมรสระหว่างคุณสมรถ สามี และภรรยา
ในองค์ประกอบ Q2 พึงตนเอง

องค์ประกอบบุคลิกภาพ	กลุ่มที่มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ		
	สามี	ภรรยา	หันสามีและภรรยา
Q2: พึงตนเอง (SELF-SUFFICIENCY)	-	ต่ำ - ต่ำ	ต่ำ - ต่ำ

ตารางที่ 31 เปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในชีวิตสมรสของคู่สมรส สามี และภรรยา กับคะแนนองค์ประกอบบนบุคลิกภาพ ในองค์ประกอบ Q2 พึ่งตนเอง

ความพึงพอใจของ	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน
	บุคลิกภาพ ของสามี	บุคลิกภาพ ของภรรยา	บุคลิกภาพ ของสามี+ภรรยา	บุคลิกภาพ ของ สามี-ภรรยา
สามี	-.06	-.18	-.15	.10
ภรรยา	.12	-.22*	-.07	.27**
ทั้งสามีและภรรยา	.02	-.26**	-.16	.23*

จากตารางเปรียบเทียบข้างต้นทั้งสองตารางซึ่งพิจารณาในองค์ประกอบบุคลิกภาพ Q2 พึ่งตนเอง จะเห็นได้ว่า คู่สมรสที่มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มอื่น คือ คู่สมรสที่ทั้งสามีและภรรยา มีการพึ่งตนเองต่ำทั้งสองคน กล่าวคือ ทั้งสามีและภรรยา มีการพึ่งกลุ่มทั้งสองคน จะมีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มอื่น ซึ่งไม่สอดคล้องสมนดิฐานที่ 1 สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีเสริมแรง การที่คู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพพึ่งกลุ่มทั้งสามีและภรรยา ทั้งสามีและภรรยาจะมีลักษณะบุคลิกภาพพึ่งพิงกลุ่ม เป็นผู้ร่วมงานและผู้ติดตามที่ดี ต้องการการยอมรับจากสังคม และ การสนับสนุนจากกลุ่ม ในลักษณะบุคลิกภาพด้านนี้ คู่สมรสสามารถให้แรงเสริมที่ตอบสนองความต้องการซึ่งกันและกันได้มากกว่า จึงมีความสุข ความพึงพอใจในชีวิตสมรสมากกว่าคู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพต่างกัน หรือ คู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพพึ่งตนเองของทั้งสองคน

ส่วนเมื่อพิจารณาถึงความพึงพอใจในชีวิตสมรสของสามี พบร้า ลักษณะบุคลิกภาพด้านนี้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในชีวิตสมรสของสามี แต่ความพึงพอใจในชีวิตสมรสของภรรยา จะเห็นได้ว่า มีส่วนเกี่ยวข้องกับลักษณะบุคลิกภาพของตนเอง คือ ถ้าตนเองเป็นผู้ติดตาม เป็นผู้ที่มีลักษณะบุคลิกภาพพึ่งกลุ่ม ก็จะทำให้ตนเองมีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูง โดยไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับลักษณะบุคลิกภาพของสามี และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของความพึงพอใจในชีวิตสมรสของคู่สมรส พบร้า คู่สมรสจะมีความพึงพอใจใน

ชีวิตสมรสสูง ถ้าสามีเป็นผู้นำ และภารยาเป็นผู้ตาม ซึ่งผลการวิจัยนี้ก็ยังคงสอดคล้องกับสังคมไทยในอดีตและปัจจุบัน

5. ควบคุมตนเองได้(Controlled)

ตารางที่ 32 เปรียบเทียบดัชนีความพึงพอใจในชีวิตสมรสระหว่างคู่สมรส สามี และภารยา ในองค์ประกอบ Q3 ควบคุมตนเองได้

องค์ประกอบบุคลิกภาพ	กลุ่มที่มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มนี้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ		
	สามี	ภารยา	ทั้งสามีและภารยา
Q3: ควบคุมตนเองได้ (CONTROLLED)	-	-	ต่ำ - ต่ำ

ตารางที่ 33 เปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในชีวิตสมรสของคู่สมรส สามี และภารยา กับคะแนนองค์ประกอบบุคลิกภาพ ในองค์ประกอบ Q3 ควบคุมตนเองได้

ความพึงพอใจของ	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน
	บุคลิกภาพ	บุคลิกภาพ	บุคลิกภาพ	บุคลิกภาพ
	ของสามี	ของภารยา	ของสามี+ภารยา	ของ สามี-ภารยา
สามี	.01	-.12	-.08	.09
ภารยา	-.09	-.21*	-.21*	.10
ทั้งสามีและภารยา	-.04	-.18	-.15	.12

จากการเปรียบเทียบข้างต้นทั้งสองตารางชี้พิจารณาในองค์ประกอบบุคลิกภาพ Q3 ควบคุมตนเองได้ จะเห็นได้ว่า คู่สมรสที่มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มนี้ คือคู่สมรสที่ทั้งสามีและภารยามีการควบคุมตนเองได้ต่ำทั้งสองคน ซึ่งไม่สอดคล้องสมมติฐานที่ 1 สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีเสริมแรง การที่คู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพควบคุมตนเองได้ต่ำทั้งสามีและภารยา จะมีลักษณะบุคลิกภาพทำตามแรงกระตุ้นของตนเอง ไม่ค่อยทำตามระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม สามารถให้แรงเสริมที่ตอบสนองความต้องการซึ่งกันและกันได้มากกว่า จึงทำให้มีความสุข ความพึงพอใจในชีวิตสมรสได้มากกว่า คู่สมรส

ที่มีลักษณะมีการควบคุมตนของสูงทั้งสองคน จะต้องสามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ รู้จัก การเล่น เทศะ ทำตัวให้เหมาะสมในสังคมตลอดเวลา บางครั้งจึงดูเหมือนว่าเป็นการใช้หน้ากาก เชือหากัน จึงทำให้เกิดความพึงพอใจในชีวิตสมรสได้น้อยกว่า

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของความพึงพอใจในชีวิตสมรสของสามี และ คู่สมรส ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับลักษณะบุคลิกภาพในด้านนี้เลย ด้านเมื่อพิจารณาความพึงพอใจใน ชีวิตสมรสของภรรยา พนว่า ถ้าภรรยา มีการควบคุมตนของตัว จะทำให้ภรรยา มีความ พึงพอใจในชีวิตสมรสสูง

สมมติฐานที่ 2 คู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพในองค์ประกอบต่อไปนี้ต่ำทั้งสองคน จะมีความพึงพอใจในชีวิตสมรส มากกว่า คู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพสูงทั้งสองคน และ คู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพคนหนึ่งสูงและคนหนึ่งต่ำ ในแต่ละองค์ประกอบของ บุคลิกภาพดังต่อไปนี้

- ใจอ่อนแย (Tender-minded)
- ระวังสงสัย (Suspicious)
- จินตนาการ (Imaginative)
- ฉลาดมีเล็บเหลี่ยม (Shrewd)
- ความหวั่นวิตก (Apprehensive)
- อารมณ์ตึงเครียด (Tensed)

ผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานบางส่วนและไม่สนับสนุนสมมติฐานบางส่วน ดังต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิจัยที่สนับสนุนสมมติฐานที่ 2 คือ คู่สมรสที่มีคะแนนบุคลิกภาพใน องค์ประกอบต่อไปนี้ ต่ำทั้งสองคน จะมีความพึงพอใจในชีวิตสมรส สูงกว่ากลุ่มอื่น

1. ระแวงสงสัย (Suspicious)

ตารางที่ 34 เปรียบเทียบดัชนีความพึงพอใจในชีวิตสมรสระหว่างคู่สมรส สามี และภรรยา
ในองค์ประกอบ L ระแวงสงสัย

องค์ประกอบบุคลิกภาพ	กลุ่มที่มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ		
	สามี	ภรรยา	ทั้งสามีและภรรยา
ระแวงสงสัย (SUSPICIOUS)	ต่ำ - ต่ำ	ต่ำ - ต่ำ	ต่ำ - ต่ำ

ตารางที่ 35 เปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในชีวิตสมรสของ
คู่สมรส สามี และ ภรรยา กับคะแนนองค์ประกอบบุคลิกภาพ ในองค์ประกอบ
L ระแวงสงสัย

ความพึงพอใจของ	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน
	บุคลิกภาพ ของสามี	บุคลิกภาพ ของภรรยา	บุคลิกภาพ ของสามี+ภรรยา	บุคลิกภาพ ของ สามี-ภรรยา
สามี	-.22*	-.20*	-.30**	-.05
ภรรยา	.10	-.31**	-.07	.27**
ทั้งสามีและภรรยา	-.05	-.31**	-.23*	.15

จากการเปรียบเทียบข้างต้นทั้งสองตารางชี้พิจารณาในองค์ประกอบบุคลิกภาพ IL
ระแวงสงสัย จะเห็นได้ว่า คู่สมรสที่มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มอื่น คือ คู่สมรส
ที่ทั้งสามีและภรรยามีความระแวงสงสัยต่ำทั้งสองคน กล่าวคือ ทั้งสามีและภรรยาจะมี
ลักษณะบุคลิกภาพเป็นผู้ที่มีความไว้วางใจ ยอมรับผู้อื่น เห็นอกเห็นใจและให้โอกาสผู้อื่น มี
ความอดทน ไม่ด้านนิผู้อื่น อารมณ์เยือกเย็น ร้าเริง รึ่งสอดคล้องสมมติฐานที่ 2 สามารถ
อธิบายด้วยทฤษฎีเสริมแรง การที่คู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพระแวงสงสัยต่ำทั้งสามีและ
ภรรยา สามารถให้แรงเสริมที่ตอบสนองความต้องการชี้กันและกันได้มากกว่า เมื่อเวลาที่
พูดคุยกันก็รู้เรื่อง เมื่อเวลาแสดงความคิดเห็น ก็เข้าใจกันได้ง่าย ดำเนินชีวิตสมรสอยู่ด้วย
กัน ก็มีแต่ความไว้วางใจกัน ไม่มีความเครียดในครอบครัว จึงทำให้มีความสุข ความ

พึงพอใจในการดำเนินชีวิตสมรส มากกว่า ที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีความระแวง แต่อีกฝ่ายหนึ่งไว้วางใจ เมื่อเวลาผูกด้วยบริการก็มักจะไม่ค่อยรู้เรื่อง ก่อให้เกิดการแตกแยก ซึ่งจะนำไปสู่การหย่ำร้างได้ในภายหลัง หรือ คู่สมรสที่มีความระแวงทั้งคู่ ยึดมั่นแต่ความคิดของตนเองว่า ถูกต้อง คล้อยตามผู้อื่นง่ายทั้งคู่ จึงทำให้เกิดความพึงพอใจในชีวิตสมรสได้น้อยกว่า นอกจากนั้น สามีและภรรยาที่มีความระแวงลงสัยต่ำทั้งสองคน มีความคล้ายกันทางลักษณะบุคลิกภาพ คือ มีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ไม่มีใจชา มีอารมณ์เยือกเย็น ร่าเริง เหมือน ๆ กัน จึงทำให้เกิดสภาพการณ์ที่ลดดลุลขึ้น ความพึงพอใจในชีวิตสมรสจึงสูง

ส่วนเมื่อพิจารณาถึงความพึงพอใจในชีวิตสมรสของสามี มีส่วนเกี่ยวข้องกับลักษณะบุคลิกภาพทางด้านความระแวงลงสัยของตนเอง คือ สามีจะมีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูง ถ้าตนเองเป็นผู้ที่มีความระแวงลงสัยต่ำ และ ภรรยาที่มีความระแวงลงสัยต่ำด้วย ส่วนความพึงพอใจในชีวิตสมรสของภรรยา จะสูงเมื่อภรรยา มีความระแวงต่ำ เช่นเดียวกัน นอกจากนี้เมื่อพิจารณาทั้งคู่สมรส พบว่า คู่สมรสจะมีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงถ้าภรรยา มีความระแวงลงสัยต่ำด้วย

2. ฉลาดมีเล่นเหลี่ยม (Shrewd)

ตารางที่ 36 เปรียบเทียบดัชนีความพึงพอใจในชีวิตสมรสระหว่างคู่สมรส สามี และภรรยา ในองค์ประกอบ N ฉลาดมีเล่นเหลี่ยม

องค์ประกอบบุคลิกภาพ	กลุ่มที่มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ		
	สามี	ภรรยา	ทั้งสามีและภรรยา
N: ฉลาดมีเล่นเหลี่ยม (SHREWD)	ต่ำ - ต่ำ	-	ต่ำ - ต่ำ

ตารางที่ 37 เปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในชีวิตสมรสของคู่สมรส สามี และภรรยา กับคะแนนองค์ประกอบบุคลิกภาพ ในองค์ประกอบ N ชลามีเล่นเหลี่ยม

ความพึงพอใจของ	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน
	บุคลิกภาพ ของสามี	บุคลิกภาพ ของภรรยา	บุคลิกภาพ ของสามี+ภรรยา	บุคลิกภาพ ของ สามี-ภรรยา
สามี	-10	-10	-13	.00
ภรรยา	-28**	-01	-19*	-21*
ทั้งสามีและภรรยา	-22*	-06	-19*	-12

จากตารางเปรียบเทียบข้างต้นทั้งสองตารางซึ่งพิจารณาในองค์ประกอบบุคลิกภาพ N ชลามีเล่นเหลี่ยม จะเห็นได้ว่า คู่สมรสที่มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มอื่น คือ คู่สมรสที่ทั้งสามีและภรรยา มีความชลามีเล่นเหลี่ยมต่ำทั้งสองคน กล่าวคือ ทั้งสามีและภรรยาจะมีลักษณะบุคลิกภาพเป็นผู้ที่มีลักษณะจริงใจและเปิดเผย ตรงไปตรงมา ไม่มีการเสแสร้ง ซึ่งสอดคล้องสมมติฐานที่ 2 สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีความสมดุลทางปัญญา คือ บุคคลที่มีความชอบพอกัน มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูง จะเกิดจากความคล้ายกัน ทางด้านความรู้สึกนึกคิด ทางด้านบุคลิกภาพ เพราจะต้องชอบพอสิ่งต่าง ๆ เมื่อนอกัน ดังนั้น สามีและภรรยาที่มีความชลามีเล่นเหลี่ยมต่ำทั้งสองคน มีความคล้ายกันทางลักษณะบุคลิกภาพ คือ ต่างก็มีความจริงใจและเปิดเผยต่อกัน ไม่มีการเสแสร้ง เมื่อนอกัน จึงทำให้เกิดสภาพการณ์ที่สมดุลขึ้น ความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูง แต่ทฤษฎีสมดุลก็ไม่สามารถอธิบายได้ทุกกรณีไป ถ้าเป็นไปตามทฤษฎีนี้ คู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพที่มีความชลามีเล่นเหลี่ยมสูงทั้งสองคน ควรจะมีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงด้วย แต่จากผลการวิจัยก็ไม่เป็นเช่นนั้น ดังนั้น จากเหตุผลนี้ทฤษฎีที่สามารถอธิบายได้ดีที่สุดจึงเป็นทฤษฎีเสริมแรงนั่นเอง

ถ้าอธิบายด้วยทฤษฎีเสริมแรง การที่คู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพชลามีเล่นเหลี่ยมต่ำทั้งสามีและภรรยา สามารถให้แรงเสริมที่ตอบสนองความต้องการซึ่งกันและกันได้มากกว่า เมื่อเวลาที่พูดคุยกันก็จะเรื่อง เมื่อเวลาแสดงความคิดเห็น ก็เข้าใจกันได้ง่าย

ดำเนินชีวิตสมรสอยู่ด้วยกัน ก็มีแต่ความจริงใจให้กัน ไม่มีความเต็มถ้วน จึงทำให้มีความสุข ความพึงพอใจในการดำเนินชีวิตสมรสมากกว่า ที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีความจริงใจ ตรงไปตรงมา แต่อีกฝ่ายหนึ่งมีเล่นเหลือยม หรือ มีเล่นเหลือยมด้วยกันทั้งสองคน เมื่อเวลาผู้ดูบูรณะฯ ก็มักจะไม่ค่อยยุ้งเชื่อง ก่อให้เกิดการแตกแยก ซึ่งจะนำไปสู่การหย่าร้างได้ในภายหลัง

เมื่อพิจารณาถึงความพึงพอใจในชีวิตสมรสของสามี พบร่วมไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ ลักษณะบุคลิกภาพทางด้านฉลาดมีเล่นเหลือยมเลย ส่วนความพึงพอใจในชีวิตสมรสของภรรยา และ ความพึงพอใจในชีวิตสมรสของคู่สมรส จะสูงเมื่อสามีมีความฉลาดมีเล่นเหลือยมต่ำ เช่นเดียวกัน

3. หัวนวิตก (Apprehensive)

ตารางที่ 38 เปรียบเทียบดัชนีความพึงพอใจในชีวิตสมรสระหว่างคู่สมรส สามี และภรรยา ในองค์ประกอบ ๐ หัวนวิตก

องค์ประกอบบุคลิกภาพ	กลุ่มที่มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มน้อยกว่า		
	สามี	ภรรยา	ทั้งสามีและภรรยา
๐:ความหัวนวิตก (APPREHENSIVE)	ต่ำ - ต่ำ	ต่ำ - ต่ำ	ต่ำ - ต่ำ

ตารางที่ 39 เปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในชีวิตสมรสของคู่สมรส สามี และ ภรรยา กับคะแนนองค์ประกอบบุคลิกภาพ ในองค์ประกอบ ๐ หัวนวิตก

ความพึงพอใจของ	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน
	บุคลิกภาพ ของสามี	บุคลิกภาพ ของภรรยา	บุคลิกภาพ ของสามี+ภรรยา	บุคลิกภาพ ของ สามี-ภรรยา
สามี	-.09	-.07	-.11	-.02
ภรรยา	-.24*	-.22*	-.32*	-.04
ทั้งสามีและภรรยา	-.20*	-.15	-.25**	-.05

จากตารางเปรียบเทียบข้างต้นทั้งสองตารางซึ่งพิจารณาในองค์ประกอบบุคลิกภาพ O หัวนิพตก จะเห็นได้ว่า คู่สมรสที่มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มอื่น คือ คู่สมรสที่หันสามีและภรรยา มีความหันนิพตกทั้งสองคน กล่าวคือ หันสามีและภรรยาจะมีลักษณะบุคลิกภาพเป็นผู้ที่มีจิตใจสงบมั่นคง มีความมั่นใจในตนเอง มีความพอใจในตนเอง ไม่หันไหวต่อความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องสมมติฐานที่ 2 สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีเสริมแรง การที่คู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพหันนิพตกต่ำหันสามีและภรรยา สามารถให้แรงเสริมที่ตอบสนองความต้องการซึ่งกันและกันได้มากกว่า เมื่อเวลาดำเนินชีวิตสมรสอยู่ด้วยกัน ก็มีแต่ความพอใจในตนเอง ใจชอบแน่น ไม่มีความวิตกกังวล จึงทำให้มีความสุข ความพึงพอใจในการดำเนินชีวิตสมรส มากกว่า ที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีความใจชอบแน่น แต่ถ้าฝ่ายหนึ่งหันนิพตก อ่อนไหวง่าย เมื่อเวลาอยู่ร่วมกันก็มักจะพูดคุยกันไม่ค่อยรู้เรื่อง ก่อให้เกิดการแตกแยก ซึ่งจะนำไปสู่การย่าร่างได้ในภายหลัง หรือ คู่สมรสที่มีความหันนิพตกสูง หันสองคน ก็จะมีแต่ความอ่อนไหว วิตกกังวลหันคู่ จึงทำให้เกิดความพึงพอใจในชีวิตสมรส ได้น้อยกว่า

เมื่อพิจารณาถึงความพึงพอใจในชีวิตสมรสของสามี ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับลักษณะบุคลิกภาพทางด้านหันนิพตกเลย ล้วนความพึงพอใจในชีวิตสมรสของภรรยา จะสูงเมื่อภรรยา มีความหันนิพตกต่ำ และสามี มีความหันนิพตกต่ำด้วย นอกจากนี้เมื่อพิจารณาหันคู่สมรส พบร้า คู่สมรสจะมีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงถ้าสามี มีความหันนิพตกต่ำด้วย

4. อารมณ์ตึงเครียด (Tensed)

ตารางที่ 40 เปรียบเทียบด้านความพึงพอใจในชีวิตสมรสระหว่างคู่สมรส สามี และภรรยา ในองค์ประกอบ Q4 อารมณ์ตึงเครียด

องค์ประกอบบุคลิกภาพ	กลุ่มที่มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ		
	สามี	ภรรยา	หันสามีและภรรยา
Q4: อารมณ์ตึงเครียด (TENSED)	-	ต่ำ - ต่ำ	ต่ำ - ต่ำ

ตารางที่ 41 เปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์หัตถ์พันธ์ระหว่างความพึงพอใจในชีวิตสมรสของคู่สมรส สามี และภรรยา กับคะแนนองค์ประกอบบนบุคลิกภาพ ในองค์ประกอบ Q4 อารมณ์ดีงเครียด

ความพึงพอใจของ	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน
	บุคลิกภาพ ของสามี	บุคลิกภาพ ของภรรยา	บุคลิกภาพ ของสามี+ภรรยา	ของ สามี-ภรรยา
สามี	-.02	.06	-.02	-.05
ภรรยา	-.14	-.14	-.20*	-.02
ทั้งสามีและภรรยา	-.10	-.02	-.09	-.06

จากการเปรียบเทียบข้างต้นทั้งสองตารางซึ่งพิจารณาในองค์ประกอบบนบุคลิกภาพ Q4 อารมณ์ดีงเครียด จะเห็นได้ว่า คู่สมรสที่มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มอื่น คือ คู่สมรสที่ทั้งสามีและภรรยา มีลักษณะบุคลิกภาพในด้านอารมณ์ดีงเครียดต่ำทั้งสองคน กล่าวคือ ทั้งสามีและภรรยาจะมีลักษณะบุคลิกภาพเป็นผู้ที่มีอารมณ์ผ่อนคลาย พ้อใจในสถานการณ์ที่เป็นอยู่ชั่งสองคล้องสมมติฐานที่ 2 สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีเดริมแรง การที่คู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพอารมณ์ดีงเครียดต่ำทั้งสามีและภรรยา สามารถให้แรง เดริมที่ตอบสนองความต้องการชี้งกันและกันได้มากกว่า เมื่อเวลาพูดคุยกันก็รู้เรื่องไม่เครียด พ้อใจในสถานการณ์ที่เป็นอยู่เหมือน ๆ กัน เมื่อดำเนินชีวิตสมรสอยู่ด้วยกัน ก็มีแต่ความ ผ่อนคลาย ไม่มีความเครียดในครอบครัว จึงทำให้มีความสุข ความพึงพอใจในการดำเนิน ชีวิตสมรส มากกว่า ที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีความอารมณ์ดีงเครียด แต่ถ้าฝ่ายหนึ่งผ่อนคลาย หรือ คู่สมรสที่มีความอารมณ์ดีงเครียดต่ำด้วยกันทั้งคู่ เมื่อเวลาพูดคุยปรึกษา ก็มักจะไม่ค่อย รู้เรื่อง ก่อให้เกิดการแตกแยก ซึ่งจะนำไปสู่การหย่าร้างได้ในภายหลัง

ส่วนเมื่อพิจารณาถึงความพึงพอใจในชีวิตสมรสของสามี ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ ลักษณะบุคลิกภาพทางด้านนี้เลย ส่วนความพึงพอใจในชีวิตสมรสของภรรยา จะสูง ถ้าสามี และภรรยา มีความอารมณ์ดีงเครียดต่ำ

ส่วนผลการวิจัยที่ไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 1 คือ คู่สมรสที่มีคะแนนบุคลิกภาพในองค์ประกอบต่อไปนี้ต่างกัน

1. ใจอ่อนแอด (Tender-minded)

ตารางที่ 42 เปรียบเทียบดัชนีความพึงพอใจในชีวิตสมรสระหว่างคู่สมรส สามี และภรรยา ในองค์ประกอบบุคลิกภาพ | ใจอ่อนแอด

องค์ประกอบบุคลิกภาพ	กลุ่มที่มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มนี้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ		
	สามี	ภรรยา	ทั้งสามีและภรรยา
ใจอ่อนแอด (TENDER-MINDED)			สูง - ต่ำ

ตารางที่ 41 เปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์หน้ามันธ์ระหว่างความพึงพอใจในชีวิตสมรสของคู่สมรส สามี และ ภรรยา กับคะแนนองค์ประกอบบุคลิกภาพ ในองค์ประกอบบุคลิกภาพ | ใจอ่อนแอด

ความพึงพอใจของ	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน
	บุคลิกภาพ	บุคลิกภาพ	บุคลิกภาพ	บุคลิกภาพ
	ของสามี	ของภรรยา	ของสามี+ภรรยา	ของ สามี-ภรรยา
สามี	.09	.14	.15	.32**
ภรรยา	-.15	.08	.14	-.17
ทั้งสามีและภรรยา	-.04	.14	.07	-.14

จากตารางเปรียบเทียบข้างต้นทั้งสองตารางชี้พิจารณาในองค์ประกอบบุคลิกภาพ | ใจอ่อนแอด จะเห็นได้ว่า คู่สมรสที่มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มนี้ คือ คู่สมรสที่สามีหรือภรรยาฝ่ายหนึ่งมีจิตใจอ่อนแอด อีกฝ่ายหนึ่งมีจิตใจเข้มแข็ง ซึ่งไม่สอดคล้องสมมติฐานที่ 2 สามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีเสริมแรง การที่คู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพจิตใจอ่อนโยน จะเป็นผู้ที่ต้องการการปกป้อง ต้องการความช่วยเหลือ ใจดี สุภาพ อ่อนโยน สรุนคู่สมรสที่มีจิตใจเข้มแข็ง จะเป็นผู้ที่รู้จักสภาพที่เป็นจริง เหื่องมันในตนเอง มีความรับผิดชอบ

พอใจในตนเอง ในลักษณะบุคลิกภาพที่ตรงกันข้ามนี้ สามารถให้แรงเสริมที่ตอบสนองความต้องการซึ่งกันและกันได้มากกว่า จึงมีความสุข ความพึงพอใจในชีวิตสมรสมากกว่าคู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพเหมือนกัน คือ สามีและภรรยาเมจิตใจเข้มแข็งหั้งคู่ หรือ สามีและภรรยาเมจิตใจอ่อนแอกลุ่ม

นอกจากนั้นสามารถอธิบายได้ด้วยทฤษฎีการประกอบสมบูรณ์ หรือ ความต่างที่เสริมกัน สามีหรือภรรยาจะพยายามหาคู่สมรสที่สามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้สูงกว่ากลุ่มอื่น ในกรณีนี้สามีที่มีบุคลิกภาพจิตใจเข้มแข็ง มักจะเลือกภรรยาที่มีบุคลิกภาพจิตใจอ่อนแอกลุ่ม หรือในทำนองเดียวกัน ภรรยาที่เมจิตใจเข้มแข็ง มักจะเลือกสามีที่เมจิตใจอ่อนแอกลุ่ม ทำให้สามารถดำเนินชีวิตสมรสได้อย่างมีความสุขและมีความพึงพอใจสูงกว่ากลุ่มอื่น

ส่วนเมื่อพิจารณาถึงความพึงพอใจในชีวิตสมรสของภรรยา และ ความพึงพอใจในชีวิตสมรสของคู่สมรส พบร่วม ลักษณะบุคลิกภาพด้านนี้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในชีวิตสมรสของภรรยา และ คู่สมรสเลย แต่เมื่อพิจารณาความพึงพอใจในชีวิตสมรสของสามี จะเห็นได้ว่า ถ้าสามีหรือภรรยาคนใดคนหนึ่งมีลักษณะบุคลิกภาพจิตใจอ่อนแอกลุ่ม ฝ่ายหนึ่งเมจิตใจเข้มแข็ง จะมีผลให้สามีมีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มอื่น

2. จินตนาการ (Imaginative)

ตารางที่ 44 เปรียบเทียบด้านความพึงพอใจในชีวิตสมรสระหว่างคู่สมรส สามี และภรรยา
ในองค์ประกอบ M จินตนาการ

องค์ประกอบบุคลิกภาพ	กลุ่มที่มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ		
	สามี	ภรรยา	หัวสมัยและภรรยา
M: จินตนาการ (IMAGINATIVE)	-	-	-

ตารางที่ 45 เปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในชีวิตสมรสของคู่สมรส สามี และภรรยา กับคะแนนองค์ประกอบบุคลิกภาพ ในองค์ประกอบ M จินตนาการ

ความพึงพอใจของ	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน
	บุคลิกภาพ ของสามี	บุคลิกภาพ ของภรรยา	บุคลิกภาพ ของสามี+ภรรยา	บุคลิกภาพ ของ สามี-ภรรยา
สามี	-.04	-.04	-.05	.00
ภรรยา	.34**	-.04	-.21*	.29**
ทั้งสามีและภรรยา	.18	-.06	-.08	.18

จากตารางเปรียบเทียบข้างต้นทั้งสองตารางซึ่งพิจารณาในองค์ประกอบบุคลิกภาพ M จินตนาการ จะเห็นได้ว่า คู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพในด้านนี้ต่ำทั้งสองคน สูงทั้งสองคน และ อีกคนหนึ่งสูง อีกคนหนึ่งต่ำ มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสไม่แตกต่างกัน ดังนั้นไม่ว่าคู่สมรสจะมีลักษณะบุคลิกภาพแบบใด ก็ทำให้มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสใกล้เคียงกัน อาจอธิบายได้ด้วยทฤษฎีเสริมแรง การที่คู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพ จินตนาการสูง หรือ ต่ำ แบบใดที่สามารถให้แรงเสริมที่ตอบสนองความต้องการซึ่งกันและกันได้มากกว่า ก็จะสามารถทำให้เกิดความพึงพอใจในชีวิตสมรสได้แตกต่างกัน

นอกจากนั้น เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในชีวิตสมรสของสามี และความพึงพอใจในชีวิตสมรสของคู่สมรส พบร้า ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับลักษณะบุคลิกภาพ ของทั้งตนเอง และ ภรรยา ในด้านนี้เลย ด้านความพึงพอใจในชีวิตสมรสของภรรยา จะเห็นได้ว่า มีส่วนเกี่ยวข้องกับลักษณะบุคลิกภาพของสามี คือสามีมีจินตนาการสูง จะทำให้ภรรยามีความพึงพอใจในชีวิตสมรสได้สูง และ ถ้าสามีมีจินตนาการสูง และ ภรรยา มีจินตนาการต่ำ ก็จะทำให้ภรรยามีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงด้วยเช่นเดียวกัน

สมมติฐานที่ 3 คู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพในองค์ประกอบต่อไปนี้คนหนึ่งสูง และคนหนึ่งต่ำ จะมีความพึงพอใจในชีวิตสมรส มากกว่า คู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพสูง

ทั้งสองคน หรือ คู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพต่างกัน ในการต่อรองคู่ประกอบของบุคลิกภาพดังต่อไปนี้

- ใช้อำนาจ (Dominance or ascendance)

ผลการวิจัยไม่สนับสนุนสมมติฐานที่ 3 ดังนี้

ใช้อำนาจ (Dominance or Ascendance)

ตารางที่ 46 เปรียบเทียบดัชนีความพึงพอใจในชีวิตสมรสระหว่างคู่สมรส สามี และภรรยา ในองค์ประกอบบุคลิกภาพ E ใช้อำนาจ

องค์ประกอบบุคลิกภาพ	กลุ่มที่มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูงกว่ากลุ่มอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ			
	สามี	ภรรยา	ทั้งสามีและภรรยา	
E:ใช้อำนาจ (DOMINANCE OR ASCENDANCE)				

ตารางที่ 47 เปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในชีวิตสมรสของคู่สมรส สามี และ ภรรยา กับคะแนนองค์ประกอบบุคลิกภาพ ในองค์ประกอบบุคลิกภาพ E ใช้อำนาจ

ความพึงพอใจของ	คะแนน	คะแนน	คะแนน	คะแนน
	บุคลิกภาพ ของสามี	บุคลิกภาพ ของภรรยา	บุคลิกภาพ ของสามี+ภรรยา	บุคลิกภาพ ของ สามี-ภรรยา
สามี	.19*	-.23*	-.23*	.00
ภรรยา	.26**	.03	.03	.18
ทั้งสามีและภรรยา	.32**	-.13	.14	.35**

จากตารางเปรียบเทียบข้างต้นทั้งสองตารางซึ่งพิจารณาในองค์ประกอบบุคลิกภาพ E ใช้อำนาจ จะเห็นได้ว่า คู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพในด้านนี้ต่ำทั้งสองคน สูงทั้งสองคน และ อีกคนหนึ่งสูง อีกคนหนึ่งต่ำ มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 3 และไม่สอดคล้องกับทฤษฎีประกอบสมบูรณ์ของ วินเชอร์ ดังนั้นไม่

ว่าคู่สมรสจะมีลักษณะบุคลิกภาพแบบใด ก็ทำให้มีความพึงพอใจในชีวิตสมรสใกล้เคียงกัน อาจอธิบายได้ด้วยทฤษฎีเดริมแรง การที่คู่สมรสที่มีลักษณะบุคลิกภาพใช้อ่านใจสูง หรือ ต่ำ แบบใดที่สามารถให้แรงเสริมที่ตอบสนองความต้องการซึ่งกันและกันได้มากกว่า ก็จะสามารถทำให้เกิดความพึงพอใจในชีวิตสมรสได้แตกต่างกัน

นอกจากนั้น เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในชีวิตสมรสของสามี พ부ว่า สามีจะมีความพึงพอใจในชีวิตสมรสสูง ถ้าตนเองมีลักษณะบุคลิกภาพใช้อ่านใจสูง และภรรยาไม่มีลักษณะบุคลิกภาพใช้อ่านใจต่ำ ส่วนความพึงพอใจในชีวิตสมรสของภรรยาจะสูง ถ้าสามี มีลักษณะบุคลิกภาพใช้อ่านใจสูง และ ความพึงพอใจในชีวิตสมรสของคู่สมรส จะสูงเมื่อ สามีมีลักษณะบุคลิกภาพใช้อ่านใจสูงและ สามีหรือภรรยาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีลักษณะบุคลิกภาพใช้อ่านใจสูง ในขณะที่อีกฝ่ายหนึ่งมีลักษณะบุคลิกภาพใช้อ่านใจต่ำ ซึ่งตรงกับสภาพของสังคมไทยในอดีตและปัจจุบัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 48 สรุปการอภิปรายผลการวิจัย

ที่	Factor	สอดคล้อง/ไม่สอดคล้อง ทฤษฎีความสมดุล ทางปัญญา	สอดคล้อง/ไม่สอดคล้องทฤษฎีประกอบสมบูรณ์	สอดคล้อง/ไม่สอดคล้องทฤษฎีเสริมแรง
1	A : ชอบสังคม (OUTGOING)	สอดคล้อง	ไม่เกี่ยวข้อง	สอดคล้อง
2	B : สติปัญญา (INTELLIGENCE)	สอดคล้อง	ไม่เกี่ยวข้อง	สอดคล้อง
3	C : มั่นคงทางอารมณ์ (EMOTIONALLY STABLE)	ไม่สอดคล้อง	ไม่เกี่ยวข้อง	สอดคล้อง
4	E : ใช้อำนาจ (DOMINANCE OR ASCENDANCE)	ไม่เกี่ยวข้อง	ไม่สอดคล้อง	สอดคล้อง
5	F : ทำตนตามสบาย (HAPPY-GO-LUCKY)	สอดคล้อง	ไม่เกี่ยวข้อง	สอดคล้อง
6	G : มีธารโถตัวปะ (CONSCIENTIOUS)	สอดคล้อง	ไม่เกี่ยวข้อง	สอดคล้อง
7	H : กล้าเสี่ยงภัย (VENTURESOME)	สอดคล้อง	ไม่เกี่ยวข้อง	สอดคล้อง
8	I : ใจอ่อนแอก (TENDER-MINDED)	ไม่สอดคล้อง	ไม่เกี่ยวข้อง	สอดคล้อง
9	L : ระวังสงสัย (SUSPICIOUS)	สอดคล้อง	ไม่เกี่ยวข้อง	สอดคล้อง
10	M : จินตนาการ (IMAGINATIVE)	ไม่สอดคล้อง	ไม่เกี่ยวข้อง	สอดคล้อง
11	N : ฉลาดมีเลี่้งเนื้้ย (SHREWD)	สอดคล้อง	ไม่เกี่ยวข้อง	สอดคล้อง
12	O : หัวนิรติก (APPREHENSIVE)	สอดคล้อง	ไม่เกี่ยวข้อง	สอดคล้อง
13	Q1 : ชอบทดลอง (EXPERIMENTING)	สอดคล้อง	ไม่เกี่ยวข้อง	สอดคล้อง
14	Q2 : พึ่งตนเอง (SELF-SUFFICIENCY)	สอดคล้อง	ไม่เกี่ยวข้อง	สอดคล้อง
15	Q3 : ควบคุมตนเองได้ (CONTROLLED)	สอดคล้อง	ไม่เกี่ยวข้อง	สอดคล้อง
16	Q4 : อารมณ์ตึงเครียด (TENSED)	สอดคล้อง	ไม่เกี่ยวข้อง	สอดคล้อง